

ZORUNLU-KADEMELİ EĞİTİM SİSTEMİNDE 1. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SAHİP OLMALARI GEREKEN YETERLİLİKLERİN SINIF ÖĞRETMENLERİ VE VELİLERİN GÖRÜŞLERİ ÇERÇEVESİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ*

*Mustafa AYTEN***

*Işıl SÖNMEZ EKTEM****

ÖZET

Bu araştırmada, zorunlu-kademeli eğitim sisteminde okula başlayacak çocukların; okula hazır olma durumları ve çocuklarda bulunması gereken becerilerin ve yeterliklerin neler olması gerektiği konusuna sınıf öğretmenlerinin ve ailelerin görüşleri ışığında farklı bir bakış açısıyla bakabilmek ve okula başlama kriterlerine ilişkin öneriler getirmek amaçlanmıştır. Araştırma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın nicel boyutunda çalışma grubu oluşturulmuş olup, çalışma grubu 44 sınıf öğretmeni ve 372 ebeveyninden oluşmaktadır. Çalışmanın verileri araştırmacı tarafından geliştirilen Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen-veli) kullanılarak toplanmıştır. “Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği” oransız küme örnekleme yöntemi ile uygulanmıştır. Verilerin analizinde faktör analizi uygulanmıştır. Araştırmanın alt amaçları doğrultusunda velilerden ve öğretmenlerden alınan demografik verilere t-Testi, Tek Yönlü Varyans Analizi ve LSD Çoklu Karşılaştırma Testi gibi istatistikî teknikler de uygulanmıştır. Bunların yanı sıra ölçeğin güvenilirlik düzeyini belirlemek için iç tutarlılık katsayısı belirlenmiş ayrıca test tekrar test yöntemi ile ilk ve ikinci uygulama arasındaki korelasyon katsayısına bakılmıştır. İki uygulama arasındaki korelasyon katsayısı “,998” olarak bulgulanmıştır. Her iki uygulama arasında pozitif yönde ve “+1” yakın bir değer bulgulanmıştır. Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen - Veli)” araştırmacı tarafından 3 farklı kategoride değerlendirilmiştir. Ölçekten 40 ve altı puan alan öğretmen veya veliye göre öğrenci az yeterlilikte okula hazır oluş düzeyinde, 40 – 80 arası puan alan öğretmen veya veliye göre öğrenci orta yeterlilikte okula hazır oluş düzeyinde, 80 ve üstü puan alan öğretmen veya veliye göre öğrenci yüksek yeterlilikte okula hazır oluş düzeyindedir. Araştırma sonuçlarına göre, ebeveynlerin öğrenim durumlarının(özellikle anneler) ve eğitime bakış açılarının çocukların okula hazır olmalarında ve okula başlama için hangi yeterliliklere sahip olmaları gerektiği konusunda farklılıklar gösterdiği tespit edilmiştir.

* Bu makale Yrd. Doç. Dr. Işıl SÖNMEZ EKTEM’in danışmanlığında Mustafa AYTEN’in NEÜ Eğit. Bil. Enstitüsü’nde hazırladığı, aynı başlıklı tezden üretilmiştir.

Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.

** Öğretmen-MEB, El-mek: muallim3842@hotmail.com

*** Yrd. Doç. Dr. Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, El-mek: isilsonmez79@hotmail.com

Cinsiyetin, Ailedeki Birey Sayısının, Ailede Okula Devam Eden Çocuk Sayısının okula hazır olma ve sahip olunması gereken yeterlilikler üzerinde anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Zorunlu-Kademeli Eğitim, Birinci Sınıf, Okula Hazır Olma, Yeterlilik.

1. GRADE STUDENTS IN OBLIGATORY, GRADED EDUCATION SYSTEM AND EVALUATION OF PROFICIENCIES THEY NEED TO HAVE IN FRAME OF CLASSROOM TEACHERS' AND PARENTS' OPINIONS

ABSTRACT

In this study, looking at the subject, for children about to start school in obligatory-graded education system, which abilities and proficiencies children should have and offering suggestions about criteria for starting school are aimed in the light of classroom teachers' and families' opinions. The research method of the descriptive, and used survey model. The quantitative dimension of the working group is created and working group 44 class teacher, 372 parent. Study of data rating scale developed by researcher Student ready for school was collected using. "Evaluation Scale for School Readiness of Student" (Teacher – Student's Parent) developed by the researcher was applied to classroom teachers and students' parents taking part in sample group through the method disproportionate cluster sampling. Factor analysis was applied in order to determine factor structure of the scale. For the purposes of the study received from parents and teachers to demographic data taken from the t-Test, One-Way ANOVA and LSD multiple comparison test, as well as statistical techniques were applied. They, as well as to determine the level of internal consistency, the reliability rating is also determined by the method of test-retest correlation coefficient between the first and second applications were analyzed. The correlation coefficient between the two applications ", 998" are detected as. Each of the two applications in the positive direction and "+1" has a value close to detected. "Evaluation Scale for School Readiness of Student" (Teacher – Student's Parent) was evaluated in three different categories by the researcher. Scale of 40 points or less, the teachers or parents according to the students less competent in school readiness level, 40 - 80 scores between teachers or parents of students by mid-proficiency to school readiness level 80 and higher ratings teachers or parents according to the students of high proficiency in the school readiness level. Research results, parents educational level (especially mothers) to overcome the children ready for school and school starting perspectives to which should be present in children with differences in qualifications have been identified. Gender, the number of family members, the number of children attending school and be ready for school on competencies required to have the results showed no significant difference has been reached.

Key Words: Obligatory Graded Education, First Grade, School Readiness, Proficiencies.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/5 Spring 2014

Giriş

Eğitim bir toplumda bilimsel, ekonomik ve sosyal kalkınmanın temel taşlarından biri ve hatta en önemlisidir. Özellikle temel eğitim, bireyi yaşama hazırlayan, bireyin toplumla uyumunu sağlayan, gelecekle birey arasında bir köprü görevi yapan en önemli unsurlar arasındadır (Durmuşçelebi ve Bilgili, 2014:3). İnsanoğlunun öğrenme faaliyeti, doğumla başlamakla birlikte çocuk başlangıçta beslenme, temizlik gibi yaşamsal işlevlerin yerine getirilmesi ile ilgili konuları öğrenirken, giderek öğrenme alanı genişlemektedir ve çocuğun yaşamına temel eğitimin başladığı yer olan okul dahil olmaktadır (Gonca, 2004; Akt. Pirpir vd., 2011: 1202).

İlk toplumsallaşma evresi olan okul, eğitim ve öğretim sürecinde iki temel işleve sahiptir. Bunlardan biri uyum diğeri bilgilendirilmedir. Ancak yapılan bir araştırmada, öğrencilerin okulla ilgili algıları incelendiğinde, okulla ilgili en sık dile getirdikleri işlevin “bilgi sağlayıcılık” işlevi olduğu saptanmıştır. Bilgi sağlayıcılık işlevinin de en önemli kısmı okuma-yazma öğrenmektir. Çünkü okuma yazma becerisini kazanmak, çocuğun ileride karşılaşacağı akademik görevleri başarıyla yerine getirebilmesi için önkoşuldur. Ancak unutulmamalıdır ki, çocuğun okuma yazma becerisini kazanabilmesi için de öncelikle okula uyum sağlaması gerekmektedir (Gündüz ve Çalışkan, 2013:2). Oysa okulun sosyal bir çevre olarak toplumsallaştırma işlevi, çocuğun sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklere uyumu, bilgilendirme işlevine kıyasla çok daha önemlidir (Oktay, 1998). Hiç şüphe yok ki ilkokula başlamak bireyin hayatındaki dönüm noktalarından bir tanesidir. Bireyin ilk kez programlı öğrenme faaliyetlerine katıldığı dönem ilkokul birinci sınıfıdır. İlkokul birinci sınıf bireyin hayatı boyunca ihtiyacı olan; okuma, yazma, dört işlem gibi temel becerileri kazandığı ama aynı zamanda toplumsal faaliyet ve kurallara da uyum sağladığı kritik bir dönemdir. Bu kritik dönemde sınıf öğretmenlerinin çok büyük sorumlulukları vardır. Bu sorumluluklar ülkemizde yeni eğitim sisteminde daha da artacaktır çünkü ilkokula başlayan çocukları yeni bir gelecek, yeni ve farklı bir ortam beklemektedir. Bu yeni yaşantıları, her çocuk eşit biçimde (gelişimsel, sosyo-kültürel, çevresel, ailesel olarak) yaşayamamaktadır. Bu durumda; çocukların bu farklı ortama ve yaşantılara uyum sağlamasında öğretmenlere ve velilere önemli görevler düşmektedir.

Yeni eğitim sistemi kamuoyunda 4+4+4 olarak bilinen zorunlu-kademeli eğitim sistemidir. Bu sistem pek çok yeniliği de beraberinde getirmiştir. Bu yeniliklerden birisi de okula başlama yaşının (ayının) değiştirilmesidir. İlköğretim Kurumları Yönetmeliğine göre okula kayıt yaşı” kayıtların yapıldığı yılın eylül ayı sonu itibarıyla 66 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır. Gelişim yönünden ilkokula hazır olduğu anlaşılan 60-66 ay arası çocuklardan, velinin yazılı isteği bulunanlar da ilkokul 1. sınıfa kaydedilir. Okul müdürlükleri, yaşça kayıt hakkını elde eden çocuklardan 66, 67 ve 68 aylık olanları, velisinin vereceği dilekçe ile; 69, 70 ve 71 aylık olanları ise, ilkokula başlamaya hazır olmadıklarını belgeleyen sağlık raporu ile okul öncesi eğitime yönlendirebilir veya kayıtlarını bir yıl erteleyebilir.” (Resmi Gazete, 2013) şeklinde değiştirilmiştir. Görüldüğü üzere ülkemizde çocukların ilkokula hazır oluşları sadece kronolojik yaş baz alınarak değerlendirilmektedir. Tarihsel olarak, yaş resmi okullarda okuyacakların kim olduğunu belirlemek için kullanılan en önemli kriter olmuştur. Takvim yaşı, bir çocuğun olgunluk düzeyini belirlemede önemli bir faktördür. Kronolojik yaş hazır buluşluğun belirlenmesinde önemli bir faktör olmaya devam etmektedir (Öztürk ve Uysal, 2013:2) ama çocuğun okula başlaması veya başlamaması gerektiği konusundaki kararı verirken, takvim yaşına dayalı olma yanında, davranış yaşını (Psikomotor, sosyal, duygusal, bilişsel ve öz bakım alanlarının düzeyi) bilmenin, daha önemli olduğunu son yıllarda yapılan araştırmalarda da görmekteyiz. Yapılan araştırmalar (Oktay ve Unutkan 2005, Ülkü 2007, Koçyiğit 2009, Karbuğa 2011, Yeşil Dağı 2012, Gündüz ve Çalışkan 2013) çocukların bazı yeterliliklere sahip olması gerektiğini de ortaya koymaktadır. Dünyanın birçok ülkesinde bu yeterlikler uzun tartışma ve araştırmaların sonuçları ışığında geliştirilmiştir. Amerika’da risk altındaki çocukları belirlemek, çocuğun ve ailenin eğitimini sağlamak amacıyla “Okula Hazırlık Yasaları” çıkartılmıştır. Amerika’nın çeşitli eyaletlerinde uygulanan okul hazırlığı programları ile

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/5 Spring 2014

çocukların okula hazırlıkları büyük oranda sağlanmaktadır. Almanya’da okula başlayacak olan çocuklar önce bir hazırlık testinden geçirilmekte daha sonra uygun sınıf ve okullara gönderilmektedirler. İngiltere’de beş-yedi yaş döneminde ilköğretimin ilk basamağı olarak, çocuğa belli zamanlarda verilen dersler yerine çocuğun istediği gibi oynayabileceği zengin bir çevre ve fırsatların verildiği okullar bulunmaktadır(Çataloluk, 1994; Akt. Koçyiğit, 2009:3). Bu yapılan araştırmalardan elde edilen bir başka bulgu da genellikle her çocuğun altı yaş civarında okul olgunluğuna erişebilecek düzeye geldiğidir. Yaşın okul olgunluğu üzerinde farklılık yaratacak önemli bir değişken olduğu söylenebilir. Bu durum olgunlaşma ile açıklanabilir. Çünkü büyüme olgunlaşma sonucunu doğurmaktadır. Yaş ve zekâ olgunlaşmanın iki temel değişkenidir. Yaş arttıkça geçirilen yaşantılarla birlikte olgunlaşma düzeyi de artmaktadır(Gündüz ve Çalışkan, 2013:18). Ancak bireysel farklılıklar nedeniyle okula hazır olma yaşı değişebilir çünkü okula hazır olma sayısal bir değer olmadığı gibi tek bir ölçüte indirgenemeyecek kadar da çok yönlüdür. Zihinsel gelişim, dil gelişimi, sosyal-duygusal gelişim ve devinimsel gelişim okula hazır oluşu belirleyen ölçütlerdir (Koçyiğit, 2009:2). Burada kesin olarak üzerinde durulması gerekli nokta, hiçbir etkenin son derece karmaşık olan okulun beklediği görevlere hazırlamada ve okuma yazmanın öğretilmesinde tek başına etkili olabileceğinin düşünülmemesidir. Bazen bir faktör diğerinden daha önemli gibi görülebilir, ama bu diğerlerinin hiç göz önünde bulundurulmaması anlamına gelmez (Kılıç, 2008; Akt. Karbuğa, 2011:9). Unutulmaması gereken bir diğer husus da gelişim basamakları her alanda tüm çocuklar için aynı olsa da bazı çocukların bu basamakları tırmanışı diğerlerinden daha yavaş ya da daha hızlı olabileceğidir.

Bu çalışmada, zorunlu-kademeli eğitim sistemine geçilmesiyle birlikte “okula hazır bulunuşluk” olgusunun değişimi, okula hazır bulunuşluk olgusunun gereği olan beceri ve yeterliklerin neler olması gerektiği öğretmenlerin ve ebeveynlerin bakış açısıyla ortaya konulmaya çalışılmış ve onların görüşleri etrafında değerlendirilmiştir.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Zorunlu-kademeli eğitim sisteminde okula başlayacak çocukların hangi yeterlilik ve becerilere sahip olmaları gerektiği, okula hazır olma durumları sınıf öğretmenleri ve ebeveynlerin görüşlerine başvurularak var olan durumu betimlemek amaçlandığı için tarama modeli kullanılmıştır.

Bu çalışmada veriler; iki boyuttan oluşan, öğretmen ve veli gözüyle 4+4+4 zorunlu kademeli eğitim sistemi ile okula yeni başlayan ilkökul 1. sınıf öğrencilerinin okula hazır oluş düzeylerini ölçmek ve değerlendirmek amacıyla geliştirilen 5’li likert tipindeki Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli) ile toplanmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini Konya ili Hadim ilçesinde bulunan öğrenci velileri ve bu ilçede görev yapan ilkökul sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise yine Konya ili Hadim ilçesinde bulunan öğrenci velileri ve bu ilçede görev yapan sınıf öğretmenlerinden oransız küme örnekleme yöntemi ile seçilen 44 sınıf öğretmeni ve 372 öğrenci velisi oluşturmaktadır.

Araştırmamıza katılan sınıf öğretmenlerinin % 54,5 (n=24) kadın, %45,5 (n=20) ise erkektir. Araştırmamıza katılan velilerin % 35,2 (n=131) kadın, %64,8 (n=241) erkektir.

Tavşancıl (2001)’e göre örneklem büyüklüğü değişken sayısının en az beş katı olmalıdır. Buna göre geliştirilen ölçek, Tavşancıl’ın kriterini sağlamaktadır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli) kullanılmıştır.

“Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği” oluşturulurken kapsamlı bir literatür çalışması yapılmıştır. Hem Türkçe hem de yabancı alan yazından gerekli bilgiler derlenerek bir madde havuzu oluşturulmuştur. Araştırmacı tarafından geliştirilen ölçek 2 bölüm ve 27 maddeden oluşmaktadır. Birinci bölüm kişisel bilgilerin sorulduğu Bilgi Toplama Formudur. İkinci bölüm ise; 1. sınıfa başlayacak öğrencilerin hazır bulunuşluk durumlarıyla ilgili 27 maddeden oluşan bölümdür. Öğretmen ve velilerden ölçekte yer alan “kesinlikle katılıyorum”, “katılıyorum”, “kısmen katılıyorum”, “katılmıyorum”, “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde verilen ölçütlerden birini işaretlemeleri istenmiştir.

Veri Toplama Aracının Uygulanması

Alan yazın incelenmiş, uzmanların görüşü alınmış ve ilgili verilere ulaşmada; Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli) kullanılmasına karar verilmiştir. İki uzmanın görüşleri alınıp ölçeğe son şekli verilmiş, daha sonra da kimlere uygulanacağı belirlenmiştir.

Ölçekte, maddelerin alanı kapsayıp kapsamadığını belirlemek amacıyla uzman görüşleri alınmıştır. Maddelerin anlaşılır olup olmadığını; okuyucunun maddelerden anladığı ile araştırmacının sormak istediğinin örtüştüğünü anlamak amacıyla ölçek çoğaltılmadan önce bazı öğretmenlere okutulmuştur. Araştırmamızın çalışma grubunda yer almayan 2 sınıf öğretmeni ve 5 veliye ön uygulama yapılmıştır. Gelen dönütlerden yola çıkılarak gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

Okullarda ölçeğin ilk uygulaması 2013 yılı Mart ayı içerisinde yapılmıştır. Ölçekle birlikte öğretmenlere bir de açıklayıcı metin gönderilmiş veya bizzat ulaşılanlara okunmuştur. Araştırmacının aktif olarak öğretmenlik görevine devam ediyor olması nedeniyle, tüm öğretmenlere ulaşılması sorun olmuş bu nedenle okul yöneticilerinden yardım alınmıştır. Velilere ise okullarda toplantılar yapılarak ulaşılmaya çalışılmış, ölçeğin uygulama sebebi ve doldurma şekli hakkında bilgiler verilmiştir.

Test-tekrar test güvenilirlik yöntemi için öğretmen ve velilere 2013 yılı Mayıs ayı içerisinde tekrar aynı ölçek uygulanmıştır. Daha önce öğretmen ve velilere verilen sıra numaraları aynı zamanda birer rumuz olduğu için anketleri ulaştırmak ve geri döndüklerinde verileri işlemek hiç de zor olmamıştır.

Geçerlik Çalışmaları

“Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)” geçerlik çalışmaları yapı ve görünüş geçerliği başlıkları altında incelenmiştir.

“Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği”nin yapı geçerliği incelenirken faktör analizine başlanarak veriler çözümlenmeye başlanmıştır.

Ölçeğin Açıklayıcı Faktör Analizinde (AFA) verilerin faktör çözümlenmesine uygun olup olmadığını belirlemek amacıyla KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) ve Barlett testleri uygulanmıştır. Ölçeğin genel olarak KMO değeri ,779 bulunmuş olup bu değer 1.00 yakın olduğu için kriterlere uygun olduğu tespiti yapılmıştır (sig. ,000).

Ölçeğin boyutları bulunurken, bu boyutlar araştırmacı tarafından aynı içeriğe sahip olanlar ortak bir kavram ile isimlendirilmiştir. Açıklayıcı faktör analizi sonucu 27 maddelik ölçekte 3 faktörlü bir yapı ortaya çıkarılmak istenmiştir ama faktör sayısı 3’ü geçince temel bileşenler tekniği ile oblik döndürme faktör çözümlenmesi sonuçları 3 faktörlülükle sınırlandırılmıştır. Bu

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/5 Spring 2014

döndürmenin kullanılmasının nedeni ölçeğin üç faktörü arasında ilişki olmasıdır (Tabachnick ve Fidell, 1996). Açımlayıcı Faktör Analizi sonucunda ölçeğin 3 boyuttan oluştuğu tespit edilmiştir. Sırasıyla bu boyutlar araştırmacı tarafından içeriğine uygun olarak ‘1 faktör’; “zihinsel ve duygusal hazır bulunuşluk”, ‘2 faktör’; “yaşa ve çevresel faktörlere dayalı hazır bulunuşluk” ve ‘3 faktör’; “ölçme ve değerlendirmeye ilişkin hazır bulunuşluk” olarak adlandırılmıştır.

Araştırmacı tarafından geliştirilen “Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)’nin “Zihinsel ve Duygusal Hazır oluş” boyutunda yer alan 8 madde öğretmen ve velilerin ilkökul 1. sınıftaki öğrencilerin hazır oluş düzeylerine ilişkin olarak zihinsel ve duygusal yeterliliklerini sınamaya yönelik maddelerden oluşmaktadır. Bu boyutu oluşturan maddelerin yapılan AFA sonucu madde faktör yükleri ,364 ile ,765 arasında değişmektedir. Bu alt boyut toplam varyansın % 24,624’ünü açıklamaktadır.

“Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)’nin “Yaşa ve Çevresel Faktörlere Dayalı Hazır Oluş” boyutunda yer alan 6 madde öğretmen ve velilerin ilkökul 1. sınıftaki öğrencilerin hazır oluş düzeylerine ilişkin olarak yaşsal ve çevresel faktörler odaklı yeterliliklerini sınamaya yönelik maddelerden oluşmaktadır. Bu boyutu oluşturan maddelerin yapılan AFA sonucu madde faktör yükleri ,300 ile ,686 arasında değişmektedir. Bu alt boyut toplam varyansın % 13,218’ini açıklamaktadır.

“Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)’nin “Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Hazır oluş” boyutunda yer alan 8 madde öğretmen ve velilerin ilkökul 1.sınıftaki öğrencilerin hazır oluş düzeylerine ilişkin olarak ölçme ve değerlendirmeye yönelik maddelerden oluşmaktadır. Bu boyutu oluşturan maddelerin yapılan AFA sonucu madde faktör yükleri ,363 ile ,587 arasında değişmektedir. Bu alt boyut toplam varyansın % 11,629’unu açıklamaktadır.

Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli) ve Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)’nin alt boyutları arasındaki korelasyon Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı ile incelenmiştir. Örneklem grubunun “Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeğinden (Öğretmen – Veli)” aldıkları puanlar ile bu ölçeğin alt boyutlarının kendi aralarında aldıkları puanlar arasında pozitif yönde korelasyon bulunmuştur. Araştırmaya katılan örneklem grubunun toplam ölçek puanı ile “Zihinsel Duygusal Hazır Oluş” alt boyutu ($r = .792, p < .05$), “Yaşa ve Çevresel Faktörlere Dayalı Hazır Oluş” boyutu ($r = .545, p < .05$), “Ölçme ve Değerlendirme” alt boyutu ($r = .719, p < .05$) arasında pozitif yönde korelasyon vardır. Bunu yanı sıra ölçeğin “Zihinsel ve Duygusal Hazır Oluş” ile “Yaşa ve Çevresel Faktörlere Dayalı Hazır Oluş” boyutu ($r = .253, p < .05$), “Zihinsel ve Duygusal Hazır Oluş” ile “Ölçme ve Değerlendirme” boyutu ($r = .279, p < .05$), “Yaşa ve Çevresel Faktörlere Dayalı Hazır Oluş” ile “Ölçme ve Değerlendirme” boyutu ($r = .133, p < .05$), arasında pozitif yönde korelasyon vardır. Yani örneklem grubunu oluşturan bireylerin ölçeğin toplam puanından aldıkları puanlar arttıkça alt boyutundan aldıkları puanlarda artmaktadır.

Ölçek maddeleri ile ilgili gerekli olan istatistiksel çalışmalar tamamlandıktan sonra (faktör analizi, faktör yükleri, alt boyutların tespiti, alt boyutlar arası korelasyon katsayısı ve güvenilirlik katsayıları) alan yazınla ilgili uzmanlara danışılmış ve maddelerin görünüş (yüz) itibarı ile ölçülmek istenen unsuru karşılayıp karşılamadığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Uzmanlardan alınan bilgiler doğrultusunda yapılan faktör analizi sonucunda içerik açısından altında toplandığı faktöre tüm maddelerin uygun olarak yer aldığı tespit edilmiştir.

Güvenirlik Çalışmaları

Ölçeğin güvenilirlik hesaplaması yapılırken öncelikle iç tutarlılık kat sayısı bulunmuştur(0,726). Daha sonra Test - Tekrar Test Tutarlılığına bakılmıştır. Araştırmaya katılan

çalışma grubuna araştırmacı tarafından geliştirilen ve belli aralıklarla iki defa uygulanan “Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)” sonucu iki uygulama arasındaki korelasyon katsayısı “,998” olarak bulunmuştur. Her iki uygulama arasında pozitif yönde ve “+1” yakın bir değer bulunmuştur Maddelerden alınan puanlar ile ölçekten alınan toplam puanlar arasında pozitif yönde korelasyon vardır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizi bilgisayar ortamında SPSS 16 Windows Paket Programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Veli ve öğretmenlerin ölçekten aldıkları puanların cinsiyetlerine göre değişip değişmediğini yani anlamlı biçimde farklılaşıp farklılaşmadığını tespit etmek için “t” testi uygulanmış, bunun dışında öğretmenlerin mesleki kıdem, eğitim düzeyleri ile velilerin meslekleri, eğitim durumları, ailedeki çocuk sayısı ve okula giden çocuk sayılarına ilişkin veriler ise Tek Yönlü Varyans Analizi (One Way Anova) yöntemi ile aralarında farklılaşıp farklılaşmadığı tespit edilmiş ve aralarında anlamlı düzeyde farklı çıkanlarda ise hangi boyutlar arasında farklılaşma olup olmadığını belirlemek amacıyla ise “LSD Çoklu Karşılaştırma Testi” yapılmıştır.

Bulgular

Farklı Cinsiyete Sahip Veliler İle Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencinin Okula Hazır Oluş Düzeyine İlişkin Görüşleri

Öğrencilerin hazır oluş düzeyleri açısından araştırmaya katılan erkek ve kadın örneklem arasındaki farklılıkların incelenmesinde iki ortalama arasındaki farkın belirlenmesinde anlamlılık testi olan “t” testi tekniği kullanılmıştır. Araştırmaya katılan örneklem grubunun cinsiyetlerine göre ‘Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)’ nin N sayıları, aritmetik ortalamaları, standart sapmaları ve t testi sonuçları Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Öğrencinin Okula Hazır Oluşunun Katılımcıların Cinsiyetine Göre Karşılaştırılması

Öğrencinin Hazır Oluş Düzeyi	Cinsiyet	N	X	S	Sd	T	P
	Kadın	155	50,32	9,44	414	,485	,205
	Erkek	261	49,83	10,04			

Tablo 1’de görüldüğü gibi araştırmanın örneklem grubunu oluşturan öğretmen ve velilerin cinsiyetlerine bağlı olarak N sayıları, ortalamaları, standart sapmaları verilmiş ve bu öğretmen ve velilerin ‘Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)’nden aldıkları puanlar arasındaki farklılık cinsiyet değişkenine bağlı olarak t testi ile incelenmiştir. Bu sonuçlara göre erkek katılımcıların ‘Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)’nden aldıkları puanların ortalaması 49,83, kadın katılımcıların ise ‘Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)’nden aldıkları puanların ortalaması 50,32’dir. Bu iki grubun puanları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($t_{(414)}=,485$ $p<.01$). Kısacası öğretmen ve velilerin öğrencilerin hazır oluş düzeylerine ilişkin görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Farklı Cinsiyete Sahip Ebeveynlerin Öğrencinin Okula Hazır Oluş Düzeyine İlişkin Görüşleri

Öğrencilerin hazır oluş düzeyleri açısından araştırmaya katılan erkek ve kadın veli örneklemi arasındaki farklılıkların incelenmesinde iki ortalama arasındaki farkın belirlenmesinde anlamlılık testi olan “t” testi tekniği kullanılmıştır. Araştırmaya katılan veli örneklem grubunun cinsiyetlerine göre ‘Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)’ nin N sayıları, aritmetik ortalamaları, standart sapmaları ve t testi sonuçları Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Öğrencinin Okula Hazır Oluşunun Velilerin Cinsiyetine Göre Karşılaştırılması

Öğrencinin Hazır Oluş Düzeyi	Cinsiyet	N	X	S	Sd	T	P
	Kadın(veli)	131	49,61	9,60	370	,269	,224
	Erkek(veli)	241	49,31	10,18			

Tablo 2’de görüldüğü gibi araştırmanın örneklem grubunu oluşturan velilerin cinsiyetlerine bağlı olarak N sayıları, ortalamaları, standart sapmaları verilmiş ve bu velilerin ‘Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)’ nden aldıkları puanlar arasındaki farklılık cinsiyet değişkenine bağlı olarak t testi ile incelenmiştir. Bu sonuçlara göre erkek veli katılımcıların ‘Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)’nden aldıkları puanların ortalaması 49,31; kadın katılımcıların ise ‘Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)’nden aldıkları puanların ortalaması 49,61’dir. Bu iki grubun puanları arasındaki farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($t_{(370)}=,269$ $p<.01$). Kısacası velilerin öğrencilerin hazır oluş düzeylerine ilişkin görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Farklı Eğitim Düzeyine Sahip Babaların Öğrencinin Okula Hazır Oluş Düzeyine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan Baba örnekleminin öğrencilerin hazır oluş düzeyine ilişkin görüşlerinin, eğitim durumlarına göre anlamlı farklılıklar olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ANOVA sonucunda elde edilen bulgular tablo 3 ve tablo 4’de gösterilmektedir.

Tablo 3. Araştırmaya Katılan Babaların Eğitim Durumlarının Öğrencinin Okula Hazır Oluşunun Değerlendirilmesine İlişkin Düzey Ortalamaları, N Sayıları ve Standart Sapmaları

		N	Ortalama	Standart Sapma
Baba Eğitim Durumu	İlkokul	128	47,96	8,63
	Ortaokul	72	49,08	10,44
	Lise	116	50,00	10,31
	Yüksek okul	56	52,00	11,09
	Toplam	372	49,42	9,97

Gruplar arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı tek yönlü varyans analizi ile incelenmiş ve sonuçlar Tablo 4’de sunulmuştur.

Tablo 4. Araştırmaya Katılan Babaların Eğitim Durumlarının Öğrencinin Okula Hazır Oluşunun Değerlendirilmesine İlişkin Varyans Analizi Sonuçları

	Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	df	Karelerin Ortalaması	F	p
Baba Eğitim Durumu	Gruplar Arası	692,435	3	230,812	2,345	,073
	Grup İçi	36228,305	368	98,446		
	Toplam	36920,739	371			

Tablo 3 ve Tablo 4’de çalışma grubunu oluşturan babaların eğitim durumlarına göre N sayıları, ortalamaları, standart sapmaları ile bu değerlere uygulanan tek yönlü varyans analizi sonuçları gösterilmiştir. Örneklemi oluşturan babaların eğitim durumları ile Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)’nden aldıkları puanlar arasındaki farkı belirlemek amacıyla yapılan varyans analizi sonucunda babaların Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)’nden aldıkları puanların ortalamaları açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($f_{0,05;3-368};,073$, $p>0,05$). Yani babanın eğitim durumuna göre bakışı öğrencinin okula hazır oluşunu anlamlı yani manidar olarak etkilememektedir.

Farklı Eğitim Düzeyine Sahip Annelerin Öğrencinin Okula Hazır Oluş Düzeyine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan Anne örnekleminin öğrencilerin hazır oluş düzeyine ilişkin görüşlerinin, eğitim durumlarına göre anlamlı farklılıklar olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ANOVA sonucunda elde edilen bulgular tablo 5 ve tablo 6’da gösterilmektedir.

Tablo 5. Araştırmaya Katılan Annelerin Eğitim Durumlarının Öğrencinin Okula Hazır Oluşunun Değerlendirilmesine İlişkin Düzey Ortalamaları, N Sayıları ve Standart Sapmaları

		N	Ortalama	Standart Sapma
Anne Eğitim Durumu	İlkokul	257	49,52	10,17
	Ortaokul	52	51,77	9,79
	Lise ve Üstü	63	53,95	8,71
	Toplam	372	50,58	10,00

Gruplar arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı tek yönlü varyans analizi ile incelenmiş ve sonuçlar Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6. Araştırmaya Katılan Annelerin Eğitim Durumlarının Öğrencinin Okula Hazır Oluşunun Değerlendirilmesine İlişkin Varyans Analizi Sonuçları

	Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	df	Karelerin Ortalaması	F	p
Anne Eğitim Durumu	Gruplar Arası	1078,027	2	539,014	5,514	,004
	Grup İçi	36068,220	369	97,746		
	Toplam	37146,247	371			

Tablo 5 ve Tablo 6’da çalışma grubunu oluşturan annelerin eğitim durumlarına göre N sayıları, ortalamaları, standart sapmaları ile bu değerlere uygulanan tek yönlü varyans analizi sonuçları gösterilmiştir. Örneklemi oluşturan annelerin eğitim durumları ile Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)’nden aldıkları puanlar arasındaki farkı belirlemek amacıyla yapılan varyans analizi sonucunda annelerin Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)’nden aldıkları puanların ortalamaları açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($f_{0,05;2-369};,004$, $p<0,05$). Analiz sonucunda elde edilen bu farkın annelerin eğitim durumlarının hangi boyutundan kaynaklandığını belirlemek amacıyla “LSD Çoklu Karşılaştırma Testi” yapılmıştır.

Turkish Studies

Tablo 7. Örneklemi Oluşturan Annelerin Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli) ’nden Aldıkları Puanların Eğitim Durumlarına Göre “LSD Çoklu Karşılaştırma Testi” Sonuçları

		Ortalama farkı	Standart hata	P
İlkokul	Ortaokul	-2,24783	1,50335	,136
	Lise ve Üstü	-4,43098*	1,38991	,002
Ortaokul	İlkokul	2,24783	1,50335	,136
	Lise ve Üstü	-2,18315	1,85236	,239
Lise ve Üstü	İlkokul	4,43098*	1,38991	,002
	Ortaokul	2,18315	1,85236	,239

LSD Çoklu Karşılaştırma Testi sonucunda, farklılığın ilkökul mezunları ($X = 49,52$) ile lise ve üstü mezunları ($X = 53,95$) arasından kaynaklandığı bulunmuştur. Bu bulgulara göre örneklem grubunu oluşturan annelerden lise ve üstü mezun olanlar, ilkökul mezunları oranlara göre anlamlı biçimde öğrencinin okula hazır oluşunun daha yüksek olduğunu düşünmektedirler. Aralarında anlamlı biçimde farklılık bulunmaktadır.

Farklı Mesleklere Sahip Babaların Öğrencinin Okula Hazır Oluş Düzeyine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan Baba örnekleminin öğrencilerin hazır oluş düzeyine ilişkin görüşlerinin, meslek durumlarına göre anlamlı farklılıklar olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ANOVA sonucunda elde edilen bulgular tablo 8 ve tablo 9’da gösterilmektedir.

Tablo 8. Araştırmaya Katılan Babaların Mesleklerinin Öğrencinin Okula Hazır Oluşunun Değerlendirilmesine İlişkin Düzey Ortalamaları, N Sayıları ve Standart Sapmaları

		N	Ortalama	Standart Sapma
Baba Meslek Durumu	İşçi	45	49,4468	10,09048
	Esnaf	103	51,0762	9,25462
	Serbest Meslek	33	52,8621	8,99494
	Memur	79	53,6076	10,25873
	Çiftçi	31	48,8621	10,52794
	Diğerleri	81	47,5422	9,97839
	Toplam	372	50,5860	10,00623

Gruplar arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı tek yönlü varyans analizi ile incelenmiş ve sonuçlar Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 9. Araştırmaya Katılan Babaların Mesleklerinin Öğrencinin Okula Hazır Oluşunun Değerlendirilmesine İlişkin Varyans Analizi Sonuçları

	Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	df	Karelerin Ortalaması	F	P
Baba Meslek Durumu	Gruplar Arası	1812,905	5	362,581	3,756	,002
	Grup İçi	35333,342	366	96,539		
	Toplam	37146,247	371			

Tablo 8 ve Tablo 9’da çalışma grubunu oluşturan babaların meslek durumlarına göre N sayıları, ortalamaları, standart sapmaları ile bu değerlere uygulanan tek yönlü varyans analizi sonuçları gösterilmiştir. Örneklemi oluşturan babaların meslek durumları ile Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)’nden aldıkları puanlar arasındaki farkı belirlemek amacıyla yapılan varyans analizi sonucunda annelerin Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)’nden aldıkları puanların ortalamaları açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($f_{0,05;5-366;0,002}$, $p<0,05$). Analiz sonucunda elde edilen bu farkın babaların meslek durumlarının hangi boyutundan kaynaklandığını belirlemek amacıyla “LSD Çoklu Karşılaştırma Testi” yapılmıştır.

Tablo 10. Örneklemi Oluşturan Babaların Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)’nden Aldıkları Puanların Meslek Durumlarına Göre “LSD Çoklu Karşılaştırma Testi” Sonuçları

		Ortalama farkı	Standart hata	P
İşçi	Esnaf	-1,62938	1,72437	,345
	Serbest meslek	-3,41526	2,32012	,142
	Memur	-4,16079*	1,80998	,022
	Çiftçi	,58474	2,32012	,801
	Diğer	1,90464	1,79364	,289
Esnaf	İşçi	1,62938	1,72437	,345
	Serbest meslek	-1,78588	2,06115	,387
	Memur	-2,53140	1,46336	,084
	Çiftçi	2,21412	2,06115	,283
	Diğer	3,53402*	1,44310	,015
Serbest Meslek	İşçi	3,41526	2,32012	,142
	Esnaf	1,78588	2,06115	,387
	Memur	-,74553	2,13330	,727
	Çiftçi	4,00000	2,58029	,122
	Diğer	5,31990*	2,11945	,013
Memur	İşçi	4,16079*	1,80998	,022
	Esnaf	2,53140	1,46336	,084
	Serbest Meslek	,74553	2,13330	,727
	Çiftçi	4,74553*	2,13330	,027
	Diğer	6,06543*	1,54439	,000
Çiftçi	İşçi	-,58474	2,32012	,801
	Esnaf	-2,21412	2,06115	,283
	Serbest Meslek	-4,00000	2,58029	,122
	Memur	-4,74553*	2,13330	,027
	Diğer	1,31990	2,11945	,534
Diğer	İşçi	-1,90464	1,79364	,289
	Esnaf	-3,53402*	1,44310	,015
	Serbest Meslek	-5,31990*	2,11945	,013
	Memur	-6,06543*	1,54439	,000
	Çiftçi	-1,31990	2,11945	,534

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/5 Spring 2014

LSD Çoklu Karşılaştırma Testi sonucunda, farklılığın “işçi (X=49,44) ve memur (X=53,60)”, “esnaf (X=51,07) ve diğer meslek grupları (X=47,54)”, “serbest meslek (X=52,86) ve diğer meslek grupları (X=47,54)”, “memur (X=53,60) ve çiftçi (48,86)”, “memur (53,60) ve diğer meslek grupları (X=47,54)” arasından kaynaklandığı bulunmuştur. Bu bulgulardan yola çıkarak söz konusu meslek grupları arasında anlamlı biçimde farklılık bulunmaktadır.

Ailedeki Birey Sayısının Velilerin Öğrencinin Okula Hazır Oluş Düzeyine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan Veli çalışma grubunu öğrencilerin hazır oluş düzeyine ilişkin görüşlerinin, aile içindeki birey sayısına göre anlamlı farklılıklar olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ANOVA sonucunda elde edilen bulgular tablo 11 ve tablo 12’de gösterilmektedir.

Tablo 11. Araştırmaya Katılan Velilerin Ailelerindeki Birey Sayısının Öğrencinin Okula Hazır Oluşunun Değerlendirilmesine İlişkin Düzey Ortalamaları, N Sayıları ve Standart Sapmaları

		N	Ortalama	Standart Sapma
Ailedeki Birey Sayısı	4 ve altı	145	49,8483	10,04941
	5	139	50,0791	10,25336
	6 ve üzeri	88	47,6818	9,29534
	Toplam	372	49,4220	9,97581

Gruplar arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı tek yönlü varyans analizi ile incelenmiş ve sonuçlar Tablo 12’de sunulmuştur.

Tablo 12. Araştırmaya Katılan Velilerin Ailelerindeki Birey Sayısının Öğrencinin Okula Hazır Oluşunun Değerlendirilmesine İlişkin Varyans Analizi Sonuçları

		Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	df	Karelerin Ortalaması	F	P
Ailedeki Birey Sayısı	Gruplar Arası		352,857	2	176,428	1,780	,170
	Grup İçi		36567,882	369	99,100		
	Toplam		36920,739	371			

Tablo 11 ve Tablo 12’de çalışma grubunu oluşturan velilerin ailesindeki birey sayısına göre N sayıları, ortalamaları, standart sapmaları ile bu değerlere uygulanan tek yönlü varyans analizi sonuçları gösterilmiştir. Örnekleme oluşturan velilerin ailelerindeki birey sayısı ile Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)’nden aldıkları puanlar arasındaki farkı belirlemek amacıyla yapılan varyans analizi sonucunda Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)’nden aldıkları puanların ortalamaları açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($f_{0,05;2-369;},170, p>0,05$). Yani ailedeki birey sayısına göre öğrencinin okula hazır oluşu anlamlı olarak farklılaşmamaktadır.

Ailede Okula Devam Eden Çocuk Sayılarına Göre Velilerin Öğrencinin Okula Hazır Oluş Düzeyine İlişkin Görüşleri

Araştırmaya katılan Veli örnekleminin öğrencilerin hazır oluş düzeyine ilişkin görüşlerinin, okula giden çocuk sayısına göre anlamlı farklılıklar olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ANOVA sonucunda elde edilen bulgular tablo 13 ve tablo 14’de gösterilmektedir.

Tablo 13. Araştırmaya Katılan Velilerin Ailelerindeki Okula Giden Çocuk Sayısının Öğrencinin Okula Hazır Oluşunun Değerlendirilmesine İlişkin Düzey Ortalamaları, N Sayıları ve Standart Sapmaları

		N	Ortalama	Standart Sapma
Okula Giden Çocuk Sayısı	1	70	49,6286	8,40837
	2	150	49,2333	10,61114
	3	107	49,2617	10,36625
	4 ve üzeri	45	50,1111	9,34496
	Toplam	372	49,4220	9,97581

Gruplar arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı tek yönlü varyans analizi ile incelenmiş ve sonuçlar Tablo 14’te sunulmuştur.

Tablo 14. Araştırmaya Katılan Velilerin Ailelerindeki Okula Giden Çocuk Sayısının Öğrencinin Okula Hazır Oluşunun Değerlendirilmesine İlişkin Varyans Analizi Sonuçları

		Varyansın Kaynağı	Karelerin Toplamı	df	Karelerin Ortalaması	F	P
Okula Giden Çocuk Sayısı	Gruplar Arası		32,446	3	10,815	,108	,955
	Grup İçi		36888,294	368	100,240		
	Toplam		36920,739	371			

Tablo 13 ve Tablo 14’te örnekleme oluşturan velilerin ailesindeki okula giden çocuk sayısına göre N sayıları, ortalamaları, standart sapmaları ile bu değerlere uygulanan tek yönlü varyans analizi sonuçları gösterilmiştir. Örnekleme oluşturan velilerin ailelerindeki okula giden çocuk sayısı ile Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)’nden aldıkları puanlar arasındaki farkı belirlemek amacıyla yapılan varyans analizi sonucunda Öğrenci Okula Hazır Oluş Değerlendirme Ölçeği (Öğretmen – Veli)’nden aldıkları puanların ortalamaları açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($f_{0,05;3-368;}$,108, $p>0,05$). Yani ailedeki okula giden çocuk sayısına göre öğrencinin okula hazır oluşu anlamlı olarak farklılaşmamaktadır.

Sonuçlar

Bu çalışma, zorunlu-kademeli eğitim sisteminde okula başlayacak çocukların; okula hazır olma durumları ve çocuklarda bulunması gereken yeterliklerin neler olması gerektiği konusuna ilkökul sınıf öğretmenlerinin ve ailelerin görüşlerini ayrıntılı bir şekilde irdelemek ve farklı bir bakış açısıyla bakabilmek amaçlarıyla gerçekleştirilmiştir.

1. Öğretmen ve velilerin öğrencilerin hazır oluş düzeylerine ilişkin görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

2. Anne- babaların öğrencilerin hazır oluş düzeylerine ilişkin görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

3. Babanın eğitim durumuna göre bakışının öğrencinin okula hazır oluşunu anlamlı olarak etkilemediği sonucuna ulaşıyoruz.

4. Araştırmaya katılan annelerin öğrencilerin hazır oluş düzeyine ilişkin görüşlerinin, eğitim durumlarına göre anlamlı farklılıklar gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

5. Araştırmaya katılan babaların öğrencilerin hazır oluş düzeyine ilişkin görüşlerinin, meslek durumlarına göre anlamlı farklılıklar gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

6. Ailedeki birey sayısının öğrencinin okula hazır oluşunu anlamlı şekilde etkilemediği sonucuna ulaşılmıştır.

Turkish Studies

7. Ailedeki okula giden çocuk sayısının çocuğun okula hazır oluşunu etkilemediği ve okula hazır oluşu etkileyen bir etmen olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öneriler

1. Ülkemizin şartları doğrultusunda okula hazır bulunuşluk kriterleri belirlenmelidir.
2. Sınıf öğretmenleri, rehber öğretmen, okul öncesi öğretmeni, okul yöneticilerinden oluşan okula kayıt komisyonları kurularak öğrencilerin okula hazır oluşları okul olgunluk test-ölçekleriyle ölçülmelidir.
3. İlkokula başlayacak öğrencinin hazır olup olmadığı aile ile birlikte belirlenmelidir.
4. Okullarda alan uzmanları ya da öğretmenler tarafından aileleri bu dönem hakkında bilgilendirici toplantı ve görüşmeler yapılmalı, aile iletişimi aksatılmamalıdır.
5. Çocukların okula hazır oluşlarına yardımcı olan okul öncesi eğitim zorunlu hale getirilmelidir.

KAYNAKÇA

- AYKAÇ N., KABARAN H., ATAR E., BİLGİN H. (2014). “İlkokul 1. Sınıf Öğrencilerinin 4+4+4 Uygulaması Sonucunda Yaşadıkları Sorunların Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi (Muğla İli Örneği)/ An Evaluation Of The Teachers’ Opinions About The Problems 1st Grade Students Encountered As A Result Of 4+4+4 Application (The Province Of Mugla Sample)”, *TURKISH STUDIES - International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, ISSN: 1308-2140, Volume 9/2 Winter 2014, www.turkishstudies.net, Doi Number:<http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.6439>, p. 335-348.
- BALCI, A. (2004). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeler* (4. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş.(2005). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. (5. baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- DURMUŞÇELEBİ M. ve BİLGİLİ A. (2014). “Yeni (12 Yıllık) Eğitim Sistemi, Karşılaşılan Sorunlar ve Dünyadaki Uygulamalardan Bazıları /The New (12 Year) Education System, Encountered Problems and Its Applications in the World”, *TURKISH STUDIES - International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, ISSN: 1308-2140, Volume 9/2 Winter 2014, www.turkishstudies.net, Doi Number :<http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.6122> , p. 603-621.
- GÖRMEZ, E. (2007). *İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okul Olgunluğu ve Matematik Hazır Bulunuşluk Düzeyleri*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- GÜNDÜZ F. ve ÇALIŞKAN M. (2013). “60-66, 66-72, 72-84 Aylık Çocukların Okul Olgunluk Ve Okuma Yazma Becerilerini Kazanma Düzeylerinin İncelenmesi / Investigating The Level Of 60-66, 66-72, 72-84 Month-Old Children’s School Readiness And Acquisition Of Literacy Skills “, *TURKISH STUDIES - International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, ISSN: 1308-2140, Volume 8/8 Summer 2013, www.turkishstudies.net, Doi Number:<http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.5390> p. 379-398.

- HARMAN, G. ve ÇELİKLER, D. (2012). Eğitimde hazır bulunuşluğun önemi üzerine bir derleme çalışması. *Eğitim Ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 1(3), 147-156
- KARBUĞA, A. Ö. (2011). *İlköğretim 1. Sınıfa Başlama Yaşının İlköğretim Okul Yönetici ve Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre İncelenmesi*(Erzurum ili örneği), Yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- KOÇYİĞİT, S. (2009). *İlköğretim Birinci Sınıf Öğretmenlerinin Ve Ebeveynlerinin Görüşleri Işığında Okula Hazır Bulunuşluk Olgusu Ve Okul Öncesi Eğitime İlişkin Sonuçları*, Doktora tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- OKTAY, A. (1998). Çocuğun yaşamında ilkokulun yeri ve önemi. *Yaşadıkça Eğitim*, 6-8.
- OKTAY A. Ve UNUTKAN Ö. P. (2005). Erken çocuklukta gelişim ve eğitimde yeni yaklaşımlar. (Yayıma hazırlayan Doç. Dr. Müzeyyen Sevinç). *İlköğretime Hazır Oluş ve Okul Öncesi Eğitimle İlköğretimin Karşılaştırılması*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları
- ÖZTÜRK E. ve UYSAL K. (2013). “İlkokul 1.Sınıf Öğrencilerinin Okuma–Yazma Süreçlerinin Takvim Yaşı Yönünden Karşılaştırılması /Comparison Of Primary School First Graders' Literacy Process In Terms Of Chronological Age”, *TURKISH STUDIES - International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, ISSN: 1308-2140, Volume 8/8 Summer 2013, www.turkishstudies.net, **Doi Number** :<http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.5241>, p. 1041-1054.
- PİRPİR A.D., Çiçekler, .Y.C, BÜYÜKBAYRAKTAR, Çağla, KONUK ER, Rukiye, (27-29 Nisan 2011). *2nd International conference on new trends in education and their implications*. Antalya.
- RESMİ GAZETE (2012). *Milli Eğitim Bakanlığı ilköğretim kurumları yönetmeliğinde değişiklik yapılmasına dair yönetmelik*. www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/07/20120721-9.htm adresinden 29.07.2012 tarihinde alınmıştır.
- RESMİ GAZETE (2013). *Milli Eğitim Bakanlığı ilköğretim kurumları yönetmeliğinde değişiklik yapılmasına dair yönetmelik*.www.resmigazete.gov.tr./main/2013/08/20130814.htm adresinden 20.08.2014 tarihinde alınmıştır.
- SARITAŞ, R. (2010). *MEB Okul Öncesi Eğitim Programına Uyarlanmış Gems Matematik ve Fen Programının Anaokuluna Devam Eden Altı Yaş Grubu Çocukların Kavram Edinimleri Ve Okula Hazır Bulunuşluk Düzeyleri Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi*, Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- SENEMOĞLU, N. (2005). *Gelişim Öğrenme Ve Öğretim-Kuramdan Uygulamaya*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- TABACHNICK, B. G. and FIDELL, L. S. (1996). *Using Multivariate Statistics* (3rd Ed.). New York: Harper Collins.
- TAVŞANCIL, E. ve ASLAN, E. (2001). *İçerik Analizi ve Uygulama Örnekleri*. İstanbul: Epsilon Yayınları.
- TEKE, H. (2010). *Anasınıfı Öğretim Programının İlköğretim 1. Kademe 1.Sınıf Öğrencilerinin Hazır Bulunuşluk Düzeylerine Etkisinin Öğretmen Görüşlerine Göre İncelenmesi*, Yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

- ÜLKÜ, Ü. B. (2007). *Anasınıfı ve İlköğretim 1.Sınıfı Devam Eden Çocukların Velileri Ve Öğretmenlerinin, Çocukların Okul Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi*, Yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- YAPICI, Mehmet (2004). İlköğretim 1. sınıfa başlayan öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 1(1),1-8.
- YAVUZER, H. (2000). *Bedensel, Zihinsel ve Sosyal Gelişimiyle Çocuğunuzun İlk 6 Yılı* (11. Basım). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- YAZICI, Z. (2002). Okul öncesi eğitiminin okul olgunluğu üzerine etkisinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 155.
- YEŞİLDAĞLI, Ü. (2012). Çocukları okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden velilerin ilkokula hazır bulunuşluk ile ilgili görüşleri. *EKEV Akademi Dergisi*, 52, 231-243.